

आज मिति २०७५ साल साउन १० गते नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद्द्वारा गठित सरकारी वार्ता टोली र प्रा. डा. गोविन्द के. सी. का बीच सम्पन्न सहमतिपत्र ।

१. माग १ र ६ का सम्बन्धमा

डा. गोविन्द के. सी. ले उठाउनु भएका राष्ट्रिय चिकित्सा शिक्षा विधेयकमा सशोधन गर्ने विषयका सम्बन्धमा संसदीय प्रक्रियावमोजिम देहायका बुँदाहरूमा भएको सहमतिहरू टुङ्गोमा पुऱ्याउन सरकार प्रतिबद्ध छ । सहमतिका यी विषयहरू संघीय संसदबाट संसदीय प्रक्रिया पुऱ्याई यथाशक्य यथाशीघ्र टुङ्ग्याउन सरकारले आवश्यक पहल गर्नेछ ।

क्र.सं.	विधेयकमा भएका व्यवस्थाहरू	विधेयकमा हुनुपर्ने वा थप गरिनु पर्ने व्यवस्थाहरू
१	प्रस्तावनामा थप गरिनु पर्ने	चिकित्सा शिक्षा सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति तर्जुमा उच्चस्तरीय कार्यदलको प्रतिवेदन, २०७२ को मर्म र भावना तथा अन्य कार्यदलको प्रतिवेदन समेतलाई दृष्टिगत गरी
२	दफा २ (च) मा भएको "चिकित्सा शिक्षा" को परिभाषा परिमार्जन गरिनुपर्ने	"चिकित्सा शिक्षा" भन्नाले स्वास्थ्य पेशा सम्बन्धी सबै विधा र तहका शिक्षा (हेल्थ प्रोफेसनल एजुकेशन) सम्भन्नु पर्छ ।
३	दफा २(घ) "सार्वजनिक शिक्षण" संस्थाको परिभाषामा थप्नुपर्ने	"प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद"
४	दफा २ को परिभाषा खण्डमा परिषदको परिभाषा थप्नुपर्ने	"परिषद" भन्नाले प्रचलित कानूनवमोजिम स्थापना भएको प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद सम्भन्नु पर्छ ।
५	दफा २ को परिभाषा खण्डमा प्रशिक्षकको परिभाषा थप्नुपर्ने	"प्रशिक्षक" भन्नाले शिक्षण संस्थाको प्रमाणपत्र तहमा अध्यापन गर्न नियुक्त व्यक्ति सम्भन्नु पर्छ ।
६	दफा ५.१ मा थप गरिनु पर्ने	<ul style="list-style-type: none"> उपाध्यक्ष, प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद अध्यक्ष, विश्वविद्यालय अनुदान आयोग अध्यक्ष, आयुर्वेद चिकित्सा परिषद अध्यक्ष, नेपाल स्वास्थ्य अनुसन्धान परिषद अध्यक्ष, नेपाल नर्सिङ परिषद अध्यक्ष, नेपाल स्वास्थ्य व्यवसायी परिषद अध्यक्ष, नेपाल फार्मसी काउन्सिल स्वास्थ्य सम्बन्धी राष्ट्रिय तहका मेडिकल तथा नर्सिङ लगायतका आधिकारिक पेशागत संगठनका अध्यक्षहरू मध्ये बाट कम्तीमा एक

दफाहरूलाई क्रमशः मिलाउने	गर्न सक्ने: यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि कुनै पनि सार्वजनिक मेडिकल कलेज वा प्रतिष्ठान नभएका प्रदेशमा नेपाल सरकारले यो ऐन प्रारम्भ भएको ५ वर्ष भित्र कम्तीमा एउटा सार्वजनिक मेडिकल कलेज सञ्चालन गर्नु पर्नेछ।
--------------------------	---

२. माग २ का सम्बन्धमा

कर्णाली स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानमा अविलम्ब एम.बी.बी.एस. लगायत स्नातक तहको विद्यार्थी भर्ना गर्ने सम्बन्धमा सघीय सरकारको प्रतिनिधि, कर्णाली सरकारको प्रतिनिधि, कर्णाली स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानको प्रतिनिधि, सुर्खेत अञ्चल अस्पतालको प्रतिनिधि र विज्ञ - २ जना रहेको कार्यदल गठन गर्ने।

राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान र गेटा मेडिकल कलेजमा हालसम्म भएको प्रगति आदान प्रदान गर्ने काम भयो। आ.व. २०७५/७६ को वार्षिक बजेट वक्तव्यको प्रकरण नं. ३५ मा "स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानहरूलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्न स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानसम्बन्धी एकीकृत ऐन ल्याइनेछ" उल्लेख भए अनुसार स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानसम्बन्धी एकीकृत विधेयक ल्याउने कार्य २ (दुई) महिनाभित्र शुरु गर्ने। पाँचथर-इलाम, डडेल्धुरा-डोटी र उदयपुरमा सरकारी मेडिकल कलेजहरू स्थापना गर्ने सम्बन्धमा यस अर्गाडि नक्सांकन भएका ठाउँहरूको सम्भाव्यता अध्ययन १ (एक) महिनाभित्र प्रारम्भ गर्ने।

३. माग ३ का सम्बन्धमा

यो विषयमा सम्मानित सर्वोच्च अदालतबाट अन्तरिम आदेश भएकाले हाल केही गरिरहनु परेन।

४. माग ४ का सम्बन्धमा

चिकित्सा शिक्षासम्बन्धी न्यायिक जाँचबुझ आयोगले दोषी ठहर्‍याएका पदाधिकारीहरूलाई आयोगको सिफारिश बमोजिम कारवाहीको प्रकृया २ (दुई) महिना भित्र शुरु गर्ने।

५. माग ५ का सम्बन्धमा

विश्वविद्यालय र प्रतिष्ठानका पदाधिकारी नियुक्ति गर्ने मापदण्ड निर्धारणका लागि आवश्यक ऐन, नियम र नीति समेतलाई समायोजन एवं संशोधन लगायतको कार्य अध्ययन गरी सिफारिश गर्न शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयको संयोजकत्वमा सम्बन्धित विषयविज्ञ र कानूनवेत्ता समेत रहने गरी १५ (पन्ध्र) दिन भित्र कार्यदल गठन गर्ने। उक्त कार्यदलको कार्यावाधि एक महिनाको हुने।

६. माग ६ का सम्बन्धमा

माथि १ मा सम्बोधन भैसकेको।

७. माग ७ का सम्बन्धमा

जानकी मेडिकल कलेजको पठन पाठन अविलम्ब बिना अवरोध नियमित रूपमा सञ्चालन हुने व्यवस्था मिलाउन शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयमार्फत त्रिभुवन विश्व विद्यालयलाई तत्कालै निर्देशन दिने। हालसम्मको अवस्थाका सम्बन्धमा त्रिभुवन

		<p>जना महिला सहित २ जना</p> <ul style="list-style-type: none"> • मेडिकल र डेन्टल बाहेकका निजी शिक्षण सस्था सञ्चालकहरूको राष्ट्रिय स्तरको आधिकारिक सगठनका अध्यक्ष • नागरिक समाजका लक्ष्यप्रतिष्ठित एक महिला सहित २ जना
७	दफा ६(ख) मा निम्नवमोजिम परिमार्जन गर्ने	सघ तथा प्रदेश तहका चिकित्सा शिक्षाको सबै तह तथा विद्याको मापदण्ड र स्तर सम्बन्धी नीति तथा मापदण्ड निर्धारण गर्ने
८	दफा ६ (च) मा निम्नवमोजिम परिमार्जन गर्ने	चिकित्सा शिक्षाको विषयमा आवश्यकताअनुसार विश्वविद्यालय, प्रतिष्ठान र परिषदलाई निर्देशन दिने
९	दफा ११ को उपदफा ४ लाई उपदफा ५ बनाई निम्न उपदफा ४ थप्ने	११(४): दफा १२ को उपदफा १ को खण्ड (क) बमोजिमको शैय्यामा अस्पताल सञ्चालन नगरेका शिक्षण सस्थाले यो ऐन प्रारम्भ हुनु अगावै आशयपत्र पाइसकेको भएमा सो खण्ड बमोजिमको शर्त तोकिएको अवधिभित्र पूरा नगरेमा त्यस्ता शिक्षण सस्थाको आशयपत्र नवीकरण गरिने छैन ।
१०	दफा १२ मा उपदफा २ थप गरिनु पर्ने	<p>१२(२): यो ऐन प्रारम्भ भएको मितिले १० वर्षसम्म काठमाडौं, ललितपुर र भक्तपुर जिल्लामा मेडिकल, डेन्टल र नर्सिङ विषयमा स्नातक कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका लागि शिक्षण सस्था स्थापना गर्ने आशय पत्र प्रदान गरिने छैन । साथै, आशयपत्र प्राप्त गरी पूर्वाधार पूरा गरेका शिक्षण सस्थाका हकमा निम्नानुसार गर्न सकिने छ :</p> <p>क. सम्बन्धित शिक्षण सस्थाले सरकारलाई सम्पति हस्तान्तरण गर्न चाहेमा नेपाल सरकारले उचित मुआब्जा दिई स्वामित्व ग्रहण गर्न सक्ने छ ।</p> <p>ख. यस्ता शिक्षण सस्थाले आयोगले प्राथमिकता तोकेको क्षेत्रमा स्थानान्तरण गर्न चाहेमा नेपाल सरकारले प्रोत्साहन सुविधा उपलब्ध गराउने छ ।</p>
११	दफा १३ (१) मा निम्नवमोजिम परिमार्जन गर्ने	प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि विश्वविद्यालय र प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद्ले आफ्नो आगिक कार्यक्रम नभएका विषयमा कुनै पनि शिक्षण संस्थालाई सम्बन्धन दिन सक्ने छैन ।
१२	दफा १३ को उपदफा ५ को खण्ड (ख) मा निम्न वमोजिम परिमार्जन गर्ने	अस्पताल सञ्चालन सम्बन्धमा प्रचलित कानून बमोजिम स्वीकृति लिई तीन वर्षसम्म आफ्नै अस्पताल पूर्ण रूपमा सञ्चालन नगरेको ।

१३	दफा १३ मा उपदफा ६ थपिनु पर्ने	६ अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि आइन्दा एक विश्वविद्यालयले ५ भन्दा बढी शिक्षण संस्थालाई सम्बन्धन दिन सक्ने छैन । यस अघि सम्बन्धन दिइँ सकेको चिकित्सा शिक्षण संस्थामा यो प्रावधान लागू हुने छैन । काठमाडौँ बाहिरका शिक्षण संस्थाका हकमा आयोगले नीति निर्माण गरि निर्णय गरे वमोजिम हुनेछ ।
१४	दफा १५ को उपदफा (३) लाई उपदफा (५) बनाई उपदफा (३) थप्ने	(३) परिषदअन्तर्गत रहेका प्रमाणपत्र तहका कार्यक्रमहरूको प्रत्यायन निर्देशनालय वा आयोगले तोकेको निकायले गर्ने छ ।
१५	दफा १५ मा उपदफा (४) थप्ने	(४) प्रमाण पत्र तह भन्दा मुनिका स्वास्थ्य सम्बन्धी कुनैपनि प्राविधिक कार्यक्रमहरू अब उपरान्त सञ्चालन नगर्ने । हाल चालु रहेका कार्यक्रमहरू पनि यो ऐन लागू भएको मितिले पाँचवर्ष भित्रमा क्रमशः फेजआउट गर्दै जाने ।
१६	दफा १६ को उपदफा ५ मा खण्ड (ग) थप्ने	(ग) परिषद अन्तर्गत प्रमाणपत्र तहका स्वास्थ्य शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमहरूको प्रवेश परीक्षा सम्बन्धी व्यवस्था आयोगको समन्वयमा परिषदले गर्ने छ ।
१७	दफा १७ (७) मा निम्नवमोजिम परिमार्जन गर्ने	सार्वजनिक शिक्षण संस्थाले स्नातक स्तरको कार्यक्रममा उपलब्ध सिट सख्याको कम्तीमा पच्चहत्तर प्रतिशत सिट निशुल्क छात्रवृत्तिको लागि व्यवस्था गर्नु पर्नेछ र आयोगको परामर्शमा त्यस्तो सिट क्रमशः वृद्धि गर्दै लैजान सकिने छ ।
१८	दफा १८ को उपदफा ५ हटाउने र सो को सट्टामा निम्न व्यवस्था गर्ने	(६) यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि नेपाली विद्यार्थीको हकमा यो ऐन प्रारम्भ भएपश्चात संचालन गरिने चिकित्सा क्षेत्रको स्नातकोत्तर तहका सबै सरकारी शिक्षण संस्थामा निशुल्क हुनेछ ।
१९	दफा २१ मा उपदफा २ थप्ने	२. परिषदअन्तर्गतका शिक्षण संस्थामा आयोगले तोकेवमोजिमको न्यूनतम योग्यता र अनुभव भएका प्रशिक्षकको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।
२०	दफा २३ को उपदफा १	दफा २३ को उपदफा १ को खण्ड (ग) मा रहेको महिला पछिको "सहित तीन जना" भन्ने शब्दावली हटाउने ।
२१	दफा ३८(१) सम्बन्धमा	दफा ३८(१) मा प्रयुक्त "सुगम ठाउँमा तीन वर्ष वा दुर्गम ठाउँमा दुई वर्ष" भन्ने शब्दावलीको सट्टामा "सुगम ठाउँमा एक वर्ष र दुर्गम ठाउँमा एक वर्ष गरि दुई वर्ष" भन्ने शब्दावली राख्ने ।
२२	दफा ४५ पछि, दफा ४६ थप गरी अन्य	दफा ४६ नेपाल सरकारले शिक्षण संस्था सञ्चालन

